

LBRIS

We know
books

Ediție îngrijită de
CRISTÓBAL PERA

Traducere din limba spaniolă de
TUDORA ȘANDRU MEHEDINȚI

S-a întors pe insulă vineri, 16 august, cu feribotul de după-amiază. Purta blugi, cămașă ecosez, pantofi simpli fără toc, fără ciorapi; avea o umbreluță de atlaz, geanta ei de mână și, drept unic bagaj, o sacoșă de plajă. La coada de taxiuri de pe chei s-a dus direct la o mașină de o marcă veche și roasă de salpetru. Șoferul a primit-o cu un salut prietenos și a condus-o hurducăind prin orașul sărăcăcios, cu case din lut și trestie, acoperișuri din frunze de palmier și străzi cu nisip arzător, în fața unei mări în flăcări. A fost nevoit să facă piruete ca să ocolească porcii nepăsători

și copiii în pielea goală care își râdeau de el cu mișcări de toreador. La capătul orașului, a apucat-o pe un bulevard cu palmieri regali unde se aflau plajele și hotelurile pentru turiști, între întinsul mării și o lagună cu egrete albastre. În cele din urmă, s-a oprit la hotelul cel mai vechi și deteriorat.

Recepționarul o aștepta cu formularul de înregistrare ca să semneze și cu cheile singurei camere de la etajul doi care dădea spre lagună. A urcat scările sărindu-le câte patru și a intrat în camera modestă mirosind a insecticid recent, ocupată aproape în întregime de uriașul pat matrimonial. A scos din sacoșă o trusă de piele și o carte cu paginile netăiate și a pus-o pe noptieră, marcând o pagină cu cuțitul de fildeș. A scos o cămașă de noapte de mătase trandafirie și a pus-o sub pernă. A mai scos o eșarfă de mătase cu păsări ecuatoriale, o bluză albă cu mâneci scurte și niște teniși foarte uzați, pe care i-a dus în baie.

Înainte de a se aranja, și-a scos verigheta și ceasul bărbătesc pe care-l purta pe mâna dreaptă, le-a pus pe măsuta de toaletă și și-a dat repede cu apă pe față ca să se spele de praful călătoriei și să alunge somnul siestei. După ce s-a șters, și-a cercetat în oglindă sânii rotunzi și semeți, în pofida celor două nașteri. Cu vârful degetelor și-a întins obrajii spre ceafă, ca să-și amintească de cum fusese în tinerețe. N-a luat în seamă ridurile de pe gât, care nu mai aveau leac, și și-a examinat dinții perfecți, spălați de curând după prânzul de pe feribot. S-a dat cu deodorant la sub-suorile bine rase și și-a pus bluza de bumbac răcoros cu inițialele AMB brodate pe buzunar. Și-a periat părul lins, lung până la umeri și l-a legat în coadă de cal cu eșarfa cu păsări. La sfârșit, și-a dat pe buze cu un ruj simplu de vaselină, și-a umezit cu limba degetele arătătoare ca să-și netezească sprâncenele îmbinate, și-a dat o picătură de parfum *Maderas*

de Oriente după urechi și s-a așezat în cele din urmă în fața oglinzii cu chipul ei de mamă tomnatică. Tenul fără urmă de farduri avea culoarea și textura melasei, iar ochii de topaz erau frumoși, cu pleoapele întunecate de gene. S-a cercetat temeinic, s-a judecat fără milă, și a găsit că arăta aproape la fel de bine cum se simțea. Abia când și-a pus inelul și ceasul și-a dat seama că întârziase: era patru fără șase, dar și-a acordat un minut de nostalgie pentru a contempla egretele ce pluteau nemișcate în reveria arzătoare a lagunei.

Taxiul o aștepta sub platanii din fața intrării. A pornit, fără să mai aștepte instrucțiuni, pe bulevardul străjuit de palmieri, până la terenul viran dintre hoteluri, unde se ținea târgul popular în aer liber, și s-a oprit la o tarabă cu flori. O negresă solidă care dormita pe un scaun de plajă s-a trezit speriată de claxon, a recunoscut-o pe femeia așezată pe bancheta din spate a mașinii și i-a dat, râzând și

trăncănind, buchetul de gladiole pe care îl comandase pentru ea. După câteva străzi, taxiul a cotit-o pe o cărare pe care abia dacă se putea circula, urcând o pantă cu pietre ascuțite. Prin văzduhul cristalizat de căldură se vedeau Marea Caraibilor întinsă, iahturile de agrement aliniat în portul turistic, feribotul de ora patru care se întorcea în oraș. Pe creasta colinei se afla cimitirul cel mai sărac. A împins fără efort poarta ruginită și a intrat cu buchetul de flori pe poteca cu morminte sufocate de buruieni. În centru, era un copac *ceiba* cu ramuri mari, care a orientat-o să găsească mormântul mamei. Pietrele ascuțite îi făceau rău chiar și prin tălpile de cauciuc încălzite, și soarele neîndurător se filtra prin atlasul umbrelei de soare. O iguană a țâșnit din tufișuri, s-a oprit brusc în fața ei, a privit-o o secundă și a dispărut fulgerător.

Și-a pus mănuașă de grădină pe care o adusesse în geantă, și a fost nevoită să curețe trei

lespezi până când a recunoscut-o pe cea de marmură gălbuie cu numele mamei și data morții, cu opt ani în urmă.

Făcuse călătoria aceea de fiecare 16 august, la aceeași oră, cu același taxi și aceeași florăreasă, sub soarele de foc al aceluiași cimitir sărac, ca să pună un buchet de gladiole proaspete pe mormântul mamei. Din momentul acela, nu mai avea nimic de făcut până a doua zi dimineața la ora nouă, când pleca primul feribot de întoarcere.

Se numea Ana Magdalena Bach, împlinise patruzeci și șase de ani de la naștere și douăzeci și șapte de la căsătoria fericită cu un bărbat pe care-l iubea și care o iubea, cu care s-a măritat fără să mai termine Facultatea de Arte și Litere, încă fecioară și fără să fi avut logodnici înainte. Mama ei fusese o faimoasă învățătoare de școală primară montessoriană care, în ciuda calităților sale, n-a vrut să fie altceva până și-a dat ultima suflare. Ana

Magdalena a moștenit de la ea splendoarea ochilor auriu, darul de a vorbi puțin și inteligența de a-și folosi tăria de caracter. Provenea dintr-o familie de muzicieni. Tatăl ei fusese profesor de pian și director de conservator în provincie vreme de patruzeci de ani. Bărbatul ei, de asemenea fiu de muzicieni și dirijor, i-a luat locul maestrului. Aveau un fiu model, care era prim-violoncelist în Orchestra Simfonică Națională la douăzeci și doi de ani, și fusese aplaudat de Mstislav Leopoldovici Rostropovici la o serată particulară. Pe de altă parte, fata lor de optsprezece ani avea o ușurință aproape genială de a învăța după ureche să cânte la orice instrument, dar o folosea numai ca pretext să nu doarmă acasă. Trăia o dragoste radioasă cu un excelent trompetist de jazz, dar voia să intre în ordinul carmelitelor desculțe împotriva voinței părinților ei.

Cu trei zile înainte de a muri, mama își exprimase dorința de a fi înmormântată pe

insulă. Ana Magdalena a vrut să se ducă la înmormântare, însă nimănui nu i s-a părut că ar fi prudent, căci ea însăși nu credea că ar putea supraviețui durerii. Tatăl ei a dus-o pe insulă la împlinirea unui an, ca să pună pe mormânt lespeda de marmură, care era de datoria lor. A speriat-o traversarea într-o șalupă cu motorul în afara bordului, care a durat aproape patru ore, fără o clipă de mare liniștită. A admirat plajele cu pulbere aurie chiar la marginea pădurii virgine, larma păsărilor și zborul fantomatic al egretelor peste brațul înnisipat al lagunei. A deprimat-o mizeria satului, unde au fost nevoiți să doarmă sub cerul liber în hamace agățate între doi cocotieri, chiar dacă acolo se născuseră un poet și un senator grandilocvent, care a fost pe punctul de a ajunge președinte al republicii. A impresionat-o mulțimea de pescari negri cu brațul mutilat de explozia prematură a pachetelor de dinamită. Însă, mai presus de orice, a înțeles

dorința mamei când a văzut splendoarea lumii de pe culmea cimitirului. Era unicul loc solitar unde nu se putea simți singură. În momentul acela, Ana Magdalena Bach a luat hotărârea s-o lase acolo unde era și să-i ducă în fiecare an un buchet de gladiole la mormânt.

August era luna cu călduri și ploi torențiale nebune, dar ea a considerat că e încă o penitență dintre cele pe care trebuia să le ducă la bun sfârșit fără greș și întotdeauna singură. Unica ei slăbiciune a fost când a cedat insistenței copiilor de a merge la mormântul bunicii, și natura s-a răzbunat cu o traversare cumplită. Șalupa a plecat în ciuda ploii, ca să nu-i apuce noaptea pe drum și copiii au ajuns îngroziți, doborâți de răul de mare. De data aceea, din fericire, au putut dormi în primul hotel turistic construit de senator în numele său cu banii statului.

Ana Magdalena Bach văzuse cum se înalță, an după an, falezele de sticlă ce se tot înmulțeau,

pe măsură ce satul sărăcea. Șalupele cu motor au fost scoase la pensie de feribot. Traversarea dura tot patru ore, dar cu aer condiționat, orchestră și fete vesele. Numai ea și-a păstrat rutina, fiind cel mai statornic vizitator al satului.

S-a întors la hotel, s-a întins pe pat fără nimic pe ea în afară de chiloții de dantelă, și a reluat lectura cărții de la pagina marcată cu cuțitul de tăiat hârtia, sub paletele ventilatorului din tavan care abia dacă învârteau căldura. Cartea era *Dracula*, de Bram Stoker. O citise pe jumătate pe feribot, cu fervoarea unei capodopere. A adormit cu cartea pe piept și s-a trezit după două ceasuri în întuneric, learcă de transpirație și moartă de foame.

Barul hotelului era deschis până la zece seara și a coborât să mănânce ceva înainte de culcare. A observat că erau mai mulți clienți ca de obicei la ora aceea, iar chelnerul nu i s-a părut că e cel de dinainte. A comandat ca

în ceilalți ani, ca să nu greșească, același sendviș cu șuncă și brânză cu pâine prăjită și cafea cu lapte. Pe când o serveau, și-a dat seama că este înconjurată de aceiași turiști în vârstă ca pe vremea când era unicul hotel. O fată mulțră cânta bolerouri triste și însuși Agustín Romero, acum bătrân și orb, o acompania cu dăruire la același pian discordat de la petrecerea de inaugurare.

A terminat în grabă, încercând să treacă peste neplăcerea de a mânca singură, dar s-a simțit bine cu muzica, blândă și liniștitoare, iar fata știa să cânte. La sfârșit, nu mai rămăseseră decât trei perechi la mese diferite și, chiar în fața ei, un bărbat deosebit, pe care nu-l văzuse când a intrat. Era îmbrăcat în costum de in alb și avea părul parcă de metal. Pe masă avea o sticlă de brandy și un pahar plin pe jumătate, și părea că e singur pe lume.

Pianul a început *Clar de lună* de Debussy într-un aranjament hazardat pentru bolero, și